

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Vår dato: 18.03.2020

Vårt ref.: 200300024-313
041/AO

Dykkar dato: 06.03.2020

Dykkar ref.: 200707558-55

LÅRDAL KRAFTVERK - FORLENGELSE AV BYGGEFRIST - KOMMENTARER TIL HØRINGSUTTALELSER

VTK har i brev av 15. januar 2020 søkt NVE om forlengelse av frist for igangsetting og fullføring av arbeidet med Lårdal kraftverk. NVE har mottatt to høringsuttalelser i anledning søknaden, og VTK er gitt anledning til å kommentere disse uttalelsene innen 20. mars 2020. Dette brevet må således anses rettidig.

Sakens bakgrunn antas kjent og er for øvrig nærmere redegjort for i vedlegget til VTK sin søknad av 15. januar 2020. Kommentarene i det følgende knytter seg til enkelte punkter i uttalelsene fra henholdsvis Tokke kommune v/ordføreren og fra Naturvernforbundet.

Kommentarer til uttalelse fra Tokke kommune v/ordføreren

- i. Innledningsvis bemerkes at selve høringsuttalelsen ikke er politisk behandlet i Tokke kommune, men utarbeidet og signert av ordfører personlig. For VTK fremstår uttalelsen som et forsøk på en omkamp av allerede gitt konsesjon, og argumentene fra ordfører knytter seg først og fremst til forhold som tidligere er vurdert i forbindelse med konsesjonsbehandlingen.
- ii. I tiden etter gitt konsesjon fra NVE har VTK drevet forberedende arbeider knyttet til prosjektet. Alle tekniske dokumenter i saken er klargjort, og det gjenstår kun en investeringsbeslutning i selskapet før anbudsdokumenter kan sendes ut. VTK vil deretter være klare til byggestart.

Søknad om dispensasjon fra reguleringsplankravet ble sendt Tokke kommune 7. mars 2019, dvs. over ett år før fristen for igangsetting utløp. Kommunen avsto søknaden og avslaget ble påklaget av VTK. Fylkesmannen har i to runder opphevet kommunens vedtak og fastslo i sak av 17. februar 2020 at Tokke kommune ikke har hjemmel til å kreve reguleringsplan.

Telemark fylkeskommune har gjennomført arkeologisk registrering i tiltaksområdet i perioden juni – juli 2019. Registreringen resulterte i fire funn av fredete kulturminner. Detaljplan for miljø og landskap vil naturlig nok ta hensyn til disse funnene, og kulturminnene vil bli sikret før arbeid i aktuelt område igangsettes. Søknad om frigivelse ble stillet i bero av fylkeskommunen i påvente av endelig vedtak fra Fylkesmannen i dispensasjonsklagesaken.

Forsinkelsen det siste året skyldes derfor ikke forhold hos VTK, men utelukkende uriktig behandling av saken hos Tokke kommune. VTK ville ikke hatt behov for å søke om forlengelse av fristen for byggestart dersom kommunen hadde fattet gyldig vedtak i saken i første omgang.

- iii. Ordfører påpeker at det trolig er høyere avrenning i Lårdalsåi enn det som er lagt til grunn i den opprinnelige søknaden, som er basert på hydrologisk rapport utarbeidet av NVE. Det finns ingen sikker dokumentasjon på dette, men en eventuell noe høyere avrenning vil etter VTK sin vurdering uansett innebære en fordel for alle parter; - mer restvannføring i elva til allmenn nytte og litt høyere produksjon, - som vil være økonomisk gunstig både for VTK, grunneiere, kommune og samfunnet.
- iv. Faun Naturforvaltning AS har utarbeidet to rapporter i anledning saken, siste gang vedrørende undersøkelser av Søstermarihånd. Faun er et anerkjent konsulentfirma som innehar høy kompetanse innen natur- og arealforvaltning. Selskapet er også brukt av Tokke kommune i ulike prosjekter. VTK reagerer på at ordfører i denne sammenheng stiller spørsmål ved Faun sin kompetanse.

Kommentarer til uttalelse fra Naturvernforbundet

Også uttalelsen fra Naturvernforbundet fremstår i all hovedsak som en omkamp på selve konsesjonsvedtaket fra NVE.

- i. Som allerede nevnt er det gjennomført undersøkelser i samsvar med vilkår gitt i konsesjonen fra NVE, herunder undersøkelser knyttet til Søstermarihånd. Undersøkelsene er foretatt av Faun Naturforvaltning AS i mai 2019. Det ble ikke funnet Søstermarihånd i traséen, men på andre lokaliteter i Lårdal.
- ii. For øvrig kan det ikke være riktig å la en interesseorganisasjon som Naturvernforbundet være ansvarlig for å gjennomføre nye undersøkelser i området, dette må i så fall skje i regi av VTK og basert på eventuelle krav fra NVE.

Avsluttende kommentarer

VTK kan ikke se at det har fremkommet nye faglige argumenter mot en utbygging. Det må vektlegges at behovet for fornybar kraft vil bli større de neste årene, grunnet stadig økt elektrifisering.

I VTK sitt brev av 15. januar 2020 ble det søkt om fristutsettelse på 5 år. VTK opprettholder denne søknaden. Som et minimum bes innvilget utsettelse tilsvarende den forsinkelse som er forårsaket ved Tokke kommune sin behandling av dispensasjonssøknaden.

Med hilsen

VEST-TELEMARK KRAFTLAG AS

Ketil Kvaale
Adm.direktør

Vedlegg:

Vedtak av 17. februar 2020 fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Tokke kommune
Storvegen 60
3880 DALEN

Saksbehandlar, innvalstelefon

Per Arne Andreassen, 33371154

Klage over Tokke kommune sitt vedtak om ikkje å gi løyve til bygging av Lårdal kraftverk - gbnr. 19/28

Vi viser til ekspedisjon frå kommunen 29.10.19.

Fylkesmannens sitt vedtak

Klaga er teke til følge i den grad det går fram av vårt vedtak.

Kommunen sitt vedtak av 08.05.19 blir oppheva.

Fylkesmannen sitt vedtak er endeleg og kan ikkje klagast på til overordna forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28 tredje ledd.

*****

Bakgrunn for saka

Fylkesmannen har tidlegare handsama saka med det utfall at kommunen sitt vedtak blei oppheva. I vår grunngjeving for opphevinga la vi vekt på at kommunen ikkje på tilfredsstillande måte hadde kommentert dei tilhøve som klagaren tek opp i klaga. Vi stilte vidare spørsmål ved om tiltaket krev dispensasjon frå krav om plan når det er gjeve konsesjon for den aktuelle utbygginga.

Kommunen har handsama saka på ny. Kommunen meiner at tiltaket ikkje kan godkjennast utan at det blir utarbeida ein reguleringsplan for området. Som heimel vert det vist til kravet om plan i arealdelen av kommuneplanen. Som grunngjeving for å krevje plan vert det vist til at det er ei endra politisk samansetting sidan 2014, nye politiske føringar og auka fokus på kulturturisme i kommunen. Vidare ligg det føre ein rapport med registrering av kulturminne for utbygginga av Lårdal kraftverk «med røyrtasè, vegar m.m, datert 21.08.2019. Rapporten syner omfattande og viktige kulturhistoriske funn i bygda Lårdal» noko som tilseier at utbygging bør på nytt avklarast i ein reguleringsplan. Ein reguleringsplan vil i tillegg kunne sette krav til rekkjefølgja av nye tiltak, krav til avbøtande tiltak, føringar for byggjeskikk og så vidare. Kommunen meiner at «kravet om reguleringsplan som ligg i arealdelen, er ein reell moglegheit som ligg i kommunen si rolle som arealmynde trass i at det er gjeve konsesjon på utbygging av Lårdal kraftverk». Samla sett meiner difor kommunen at det ikkje ligg føre tilhøve som tilseier at det vert gjeve dispensasjon frå kravet om

plan i arealdelen av kommuneplanen. Fylkesmannen visar elles til kommunen sitt vedtak av 05.09.19.

Vedtaket er påklaga av adv. Evja på vegne av VTK ved brev av 02.10.19. Kommunen handsama klaga 23.10.19. Tidlegare vedtak blei oppretthaldt. Saka er oversendt Fylkesmannen for endeleg avgjerd.

FYLKESMANNEN SINE MERKNADER

Som nemnt innleiingsvis har vi tidlegare handsama saka med det utfall at kommunen sitt vedtak blei oppheva. I vårt vedtak etterlyste vi mellom anna kommunen si vurdering av plankravet i arealdelen av kommuneplanen opp mot den gitte konsesjonen, jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 12-1. Fylkesmannen kunne ikkje sjå at kommunen på ein fyllestgjeringande måte hadde tatt stilling til dette tilhøvet.

Slik Fylkesmannen la til grunn i vårt tidlegare vedtak følgjer det av pbl § 12-1- tredje ledd at *«Krav til reguleringsplan gjelder ikke for konsesjonspliktige anlegg for produksjon av energi etter energiloven, vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven»*. Det fører til at tiltakshavar for slike produksjonsanlegg, ikkje kan påleggast å utarbeide reguleringsplan for tiltaket. Bakgrunnen for dette er at konsesjonshandsaming etter energi- og vassressurslovgivning sikrar langt på veg krava til sakshandsaminga etter plan- og bygningsloven. *«Dette vil alltid være tilfellet for kraftledninger i sentral- og regionalnettet, for vindkraftanlegg på mer enn 10MW og for større vannkraftutbygginger. For disse sakene vil kravene til offentlighet, medvirkning og dokumentasjon av virkninger alltid innebære mer omfattende prosesser enn det en ordinær reguleringssak etter plan- og bygningsloven krever»*.

Fylkesmannen kan ikkje sjå at storleiken på eit konsesjonsgjeve produksjonsanlegg vil ha nokon innverknad for unntaket i § 12-1. Paragrafen er utforma på generelt grunnlag og krev berre at det er eit konsesjonspliktig anlegg. Det er likevel ikkje noko i vegen for at kommunen sjølv regulerer tiltaket dersom ein ønskjer dette. Vi viser elles til Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 41 og s. 228-229.

Med tilvising til pbl § 12-1 meiner Fylkesmannen at kommunen ikkje kan påleggje tiltakshavar å utarbeide reguleringsplan for det aktuelle tiltaket. Plankravet i kommuneplanen kan såleis ikkje nyttast som heimel til å avslå tiltaket all den tid det er gjeve konsesjon for dette. Fylkesmannen ser likevel at det kan kome inn nye omstende etter at konsesjonen er gjeve. Vi viser her til dei argument og vurderingar som kommunen har framført i saka. På ei anna side gjev konsesjonen ein tidsavgrensa rett (5 år) til å gjennomføre tiltaket innanfor dei avgrensingar og vilkår som er gjeve i konsesjonen. Dersom kommunen ikkje ønskjer tiltaket gjennomført, kan det mellom anna skje ved at NVE omgjer konsesjonen.

Konklusjon

I og med at det er gitt konsesjon for tiltaket meiner Fylkesmannen det ikkje er heimel til å stille krav om utarbeiding av reguleringsplan for området avsett til LNF-område med høve til spreidd bustad og yrkesbygg, SBY16 – Lårdal. Kommunen sitt vedtak vert difor oppheva som ugyldig.

Med helsing

Per Arne Andreassen (e.f.)
direktør i Justis- og vergemålsavdelingen

Mette Biering
fagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Adv. Inge M. Evja AS Postboks 37 3836 KVITeseid